

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

(Municipial Infrastructure Support
Programme-MIPS)

Bobana Stošić, dipl. biolog

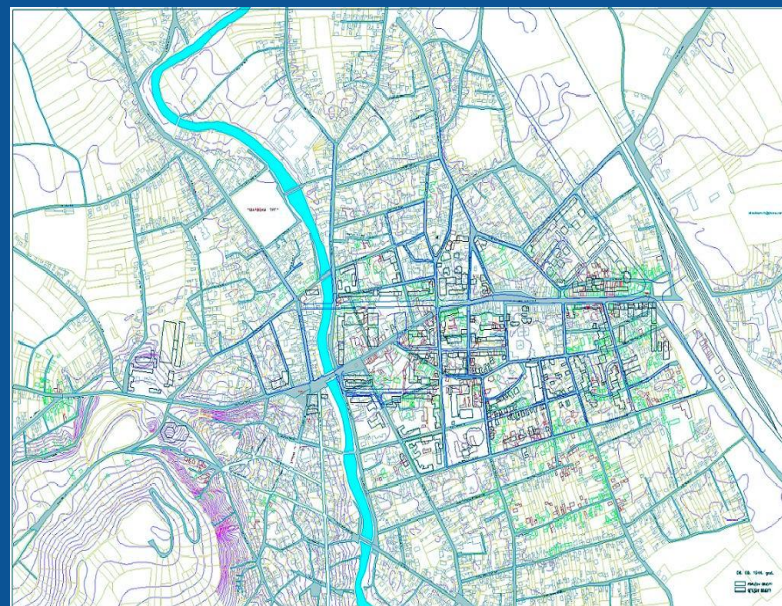
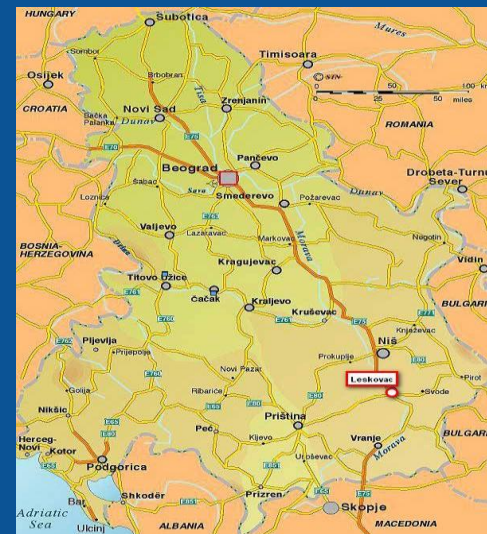
Načelnik gradske uprave za zaštitu životne sredine

Stanovništvo treba upoznati sa naporima koje grad Leskovac u saradnji sa EU ulaže kako bi se unapredio sistem odvođenja i prerade otpadnih voda

- Mnogi ljudi nisu svesni da i sami zavise od prirodnih resursa-vode, zemlje i vazduha
- Ekološka svest građana je generalno niska
- Postoji potreba za edukacijom stanovništva o negativnom uticaju ljudskog ponašanja
- U ovom slučaju o promeni stava prema lošim navikama ispuštanja otpadnih voda u životnu sredinu
- Naročito se odnosi na seoska domaćinstva koja još uvek rešavaju problem otpadnih voda putem septičkih jama i pravne subjekte koji se ne pridržavaju zakonskih odredbi u tretmanu otpadnih voda

- Nakon analize potreba za unapređenjem osnovnih infrastrukturnih servisa opština u Srbiji, Vlada Republike Srbije je na osnovu odluke MISP nadzornog odbora (dana 31. maja 2010.) opredelila za sredstva iz IPA fonda za implementaciju projekta upravljanja otpadnim vodama u gradu Leskovcu.
- Za potreba projekta izrađena je Studija opravdanosti
- Celokupan projekat sastoji se od seta komponenti (PPOV-linija vode, PPOV-linija mulja i kanalizacione sabirne mreže)
- Uključuje i prateću infrastrukturu i infrastrukturne priključke
- Različite komponente se implementiraju iz različitih izvora

- Na teritoriji grada Leskovca živi oko 143 000 stanovnika
- I to u gradskim zonama oko 60 000
- PPOV treba da služi urbanom području Leskovca, delu predgrađa i ruralnih naselja sa oko 85 000 stanovnika, odnosno 60 % stanovnika opštine Leskovac
- Pored stanovništva, kanalizacija i PPOV služiće i institucionalnim korisnicima (opštinskoj administraciji, školama, zdravstvenim ustanovama, vojnim objektima i dr.)

STATUS PROJEKTA: AKTIVNOSTI

STUDIJA OPRAVDAN OSTI	IDEJNI PROJEKAT	GLAVNI PROJEKAT	PISMO O ANGAŽOVA NJU	TENDER ZA IZVOĐENJE	IMPLEMEN TACIJA
Decembar 2007.	Septembar 2007	Tehnička kontrola	Septembar 2010.	Mart 2011.	2012.-2014.

- Pored angažovanja na izgradnji samog postrojenja, kroz svoju FOPIP programsku komponentu MISP pomaže i korisnika nove infrastrukture (JKP Vodovod Leskovac) u uspostavljanju modernog i održivog modela upravljanja otpadnim vodama.
- Ovaj vid pomoći podrazumeva zajednički rad na izgradnji novih sistema, metoda ili procedura neophodnih za modernizaciju i veću efikasnost preduzeća.
- Detaljno isplanirane i sprovedene komunikacione aktivnosti omogućavaju da građani prepoznaju značaj unapređenog upravljanja sektorom otpadnih voda, te i da daju svoj doprinos tom procesu.

- Komponenta MISP programa FOPIP se odnosi na pružanje tehničke pomoći u unapređenju institucionalnog, organizacionog i neoperativnog aspekta rada javnih preduzeća
- To podrazumeva zajednički rad na izgradnji novih sistema, metoda ili procedura neophodnih za modernizaciju i veću efikasnost preduzeća
- U okviru programa FOPIP oformljena je posebna grupa (predstavnici lokalnih vlasti i JKP Leskovac) koja je zadužena za kreiranje i sprovođenje komunikacionih aktivnosti
- Adekvatna komunikacija sa građanima prepoznata je kao neophodan preduslov za održivi razvoj sistema upravljanja otpadnim vodama
- Sama izrada komunikacionog plana može se smatrati prvim korakom u realizaciji budućih kampanja za podizanje javne svesti
- U njemu je dat pregled komunikacionih ciljeva, ciljnih grupa, poruka, sredstava, resursa i predlog evaluacionih metoda i usklađen je sa priručnikom za Komunikaciju i vidljivost za evropske spoljne aktivnosti (2010.)

KOMUNIKACIONI PRISTUP

Zarad efikasnosti komunikacije moraju postojati:

- Jasni ciljevi koji određuju šta je to što želimo da postignemo sa određenim vidom komunikacije
- Definisane ciljne grupe ka kojima ćemo usmeriti komunikacione poruke
- Jasne, jednostavne i razumljive poruke prilagođene interesima grupe
- Određen vremenski period za postizanje ciljeva
- Uspostaviti sistem dvosmerne komunikacije
- Unapred definisati pokazatelje rezultata i vršiti povremeno evaluaciju komunikacionih aktivnosti

B r.	Opšti komunikacioni ciljevi	Ciljne grupe	Posebni ciljevi	Nosioci finansijskih resursa i troškovi za period od 3 godine
1.	Podići ekološku svest građana sa akcentom na otpadne vode i informisati ih o koristima koje projekat ima	Deca,tinejdžeri i mladi,radno stanovništvo,penzi oneri,pravni subjekti	80 % ciljne populacije upoznato je sa problemom i razume i/ili prepoznaje uzroke i posledice	300.000 RSD- Grad Leskovac,JKP,MI SP,donacije
2.	Uticati na prihvatanje/obavezu da se plati servis prerade otpadnih voda	Radno stanovništvo,penzi oneri,pravni subjekti	Stopa naplate ostaje ista sa povećanjem tarife	150.000 RSD- Grad Leskovac,JKP
3.	Promovisati priključivanje na kanalizacionu mrežu	Seoska domaćinstva koja nisu priključena	40 % stanovništva je priključeno do početka 2016.	50.000 RSD- Grad Leskovac,JKP

Definisane su ciljne grupe kojima se obraća na poseban način, a shodno njihovim karakteristikama i specifični ciljevi kojima će se pratiti ostvarljivost rezultata u periodu do 2016. godine:

1. Deca predškolskog i školskog uzrasta-80 % populacije zna šta je zaštita prirode i koliko otpadne vode utiču na tu oblast
2. Tinejdžeri i mladi, radno stanovništvo i penzioneri-80 % ciljne grupe razume ekološke probleme i prepoznaje koristi koje grad i EU pružaju kroz izgradnju PPOV
3. Pravni subjekti-80 % upoznato sa svojim zakonski regulisanim obavezama u pogledu tretiranja otpadnih voda i kaznenim odredbama u slučaju kršenja istih

Predložena komunikaciona sredstva su :

- **Za decu školskog i predškolskog uzrasta:** školski događaji i obrazovni programi (tematske priredbe, likovne sekcije, takmičenja...)
- **Za tinejdžere i mlade:** zanimljivi video klipovi, informacije i konkursi na društvenim mrežama, specijalni događaji
- **Za radno stanovništvo:** lokalna TV, internet web sajtovi, socijalne mreže, lifleti uz mesečne račune, poster na javnim institucijama
- **Za penzionere:** lifleti uz mesečne račune, lokalna TV, poster postavljeni na zelenim pijacama i drugim javnim prostorima gde se okupljaju
- **Za pravne subjekte:** poster, lifleti, informativne tribine, radionice

Opšta situaciona analiza

Unapređenje standarda u upravljanju otpadnim vodama u opštini

- Adekvatno sakupljanje otpadnih voda, prečišćavanje i odlaganje u sistemu za približno 85 000 stanovnika
- Sakupljanje, prečišćavanje i odlaganje prethodno tretiranim industrijskih otpadnih voda i njihov predtretman
- Značajno poboljšanje kvaliteta života sa puno indirektnih uticaja, redukcija rizika po javno zdravloje i poboljšanje sanitacije
- Zaštita površinskih i podzemnih resursa
- Usklađivanje sa evropskom direktivom za otpadne vode
- Usaglašenost sa Nacionalnom strategijom zaštite životne sredine i Nacionalnim akcionim planom zaštite životne sredine

Uspeh kampanje poboljšaće partnerstva sa organizacijama koje će pozitivno uticati na njen kredibilitet:

- Škole
- Nevladine organizacije za zaštitu životne sredine
- Omladinska organizacija
- Organizacija penzionera
- Privredna komora
- Lokalni mediji
- Udruženja potrošača

Sredstva treba da budu definisana budžetom Opštine Leskovac, a JKP treba da ima najznačajniju ulogu u komunikaciji koja se odnosi na porast tarife. Sredstva se mogu generisati i iz drugog kanala nezavisno od vladinog budžeta, često je saradnja vladinog i nevladinog sektora visoko cenjena i podržana od strane donatora, a može se tražiti sponzorstvo i od privatnih preduzeća koje imaju interes reklamiranja sebe kroz društveno odgovorne projekte.

Trenutno stanje u oblasti komunikacije sa stanovništvom na temu otpadnih voda

- Sektor otpadnih voda manje je vidljiv za opštu populaciju te je i komunikacija na tu temu veći izazov
- Održivost novog sistema u velikoj meri zavisi od stavova stanovnika opštine prema sistemu vodonabdevanja i odvođenja otpadnih voda, te njihovoj spremnosti da plate za unapređenje datog servisa
- Procenta naplate koji je sada oko 85 % u narednom periodu će se uvećati, predviđa se za oko 50 %
- Pošto se očekuje negativna reakcija na ovo potrebno je pripremiti stanovništvo na promenu cene

Neophodno je sistematičnije raditi na podizanju ekološke svesti i edukaciji stanovništva o njihovoj ulozi i odgovornostima koje imaju u zaštiti životne sredine.

- Polazeći od osnovnih potreba stanovništva u Leskovcu u pogledu informisanosti o servisu otpadnih voda definisani su najbitniji elementi koji bi uticali na stanovništvo, pa time i na održivost budućeg sistema:
  1. Uticanje na ekološku svest građana
  2. Uticanje na prihvatljivost/obavezu da se plati servis prerade otpadnih voda
  3. Promovisanje priključivanja na kanalizacionu mrežu

*HVALA NA
PAŽNJI !!!*

Bobana Stošić,
Dipl. Biolog,
Načelnik GU za zaštitu životne
sredine

